Inträdes tal, af herr Riksrådet m. m. Grefve Anders J. von Höpken

Bokutgåva

Texten ingår i *Svenska Akademiens Handlingar Ifrån År 1786. Första delen*, s. 45–46. Tryckt hos Carl Deleen och J.G. Forsgren, Stockholm 1801.

INTRÄDES TAL,

AF HERR RIKSRÅDET m. m. GREFVE

ANDERS J. von HÖPKEN.

Mine Herrar!

Vi hafva nu, dels af Hans Kongl. Maj:ts nådiga Tal, dels af de uppläsna Stadgar inhämtat Dess höga mening och Dess stora afsigt med denna Akademi: Språkets uppodling, Smakens förbättring och Skaldekonstens upphöjning.

Mig anstår icke att anmärka, att dessa stycken torde hysa brister och behöfva hjelp.

Vältaligheten stöder sig på ordning i sammansättning, på tydelighet och lämpelighet i ord, på grundelighet och styrka i tankar.

Skaldekonsten fordrar att uppväcka rörelser och äfven målningar, der ämnet det begär.

Smak består i en sammanstämning af ädla tankar, ädla uttryck, i värdighet och lämpelighet vid skrifsättet.

Språkets renhet ligger, efter mitt omdöme, ej alltid uti äldsta skrifter, eller fordrar att återkalla urgamla ord till bruk. Det står icke i vår makt att skapa ett annat språk, än folket i allmänhet talar, *Quem penes arbitrium est et Jus et Norma loquendi.* Vi förmå allena regelbinda och förbättra, men förbättringen bör ske efter närvarande seder och efter de nyheter, som en mera upplyst tid upptäckt och infört; ty uti alla språk finnes att de med sederne blifvit mildrade, undergått flera förvandlingar och afklädt sig småningom sin förra råhet och hårdhet, vunnit derigenom mera behaglighet, mera ljuflighet, mera anständighet, utan att förlora något af sin arfslott, uti styrka af tankar och uttryck.

Snillets egenskap är, att med kall eftertanke skapa, hjertats egenskap åter att hysa eldiga känslor, som värma opp allting, gifva lif och rörelse. Huru mycket är man icke i detta sednare fallet, det täcka könet förbunden? Hos detsamma visar sig naturen i sin fägring, ur hvilken upprinna egna finheter, egna uttryck, egna bilder och lifligheter.

Men jag måste betänka, att jag nu talar för ett upplyst Samfund, som allt detta känner bättre än jag det gör. På samma grund behöfver jag icke påminna Akademien om den skyldighet oss åligger. Vår plikt är lätt under Hans Kongl. Maj:ts ögon, under en stor Skyddsherre, under ett skarpsynt Snille, under en säker Anförare. Vår underdåniga tacksamhet och vördnad böra ej hvila inom utsökta granna ordabetygelser, utan

blifva liflig och verksam, hvilket vår nådige Konung endast begär af oss, och vi gerna på denna stund helga åt Honom och alltid.

_____

Digitaliserad av Litteraturbanken.

Konverterad av Arkivkopia och publicerad på https://arkivkopia.se/sak/littbank-HopkenAJvon_Intradestal1786.

Filen skapad 2018-12-13 18:37:20.459716